

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В М. ОСВЕНЦІМ (ПОЛЬЩА)
ПОМОРСЬКА АКАДЕМІЯ У СЛУПСЬКУ (ПОЛЬЩА)**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
II Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
12-13 травня 2022 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 18 від «10» травня 2022 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. 495 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами II Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ГОМОВИЧ О.Я. Нетрадиційні методи навчання на уроках у початковій школі	56
ГОПОНЬКО С. І., ХОМА О. М. Вивчення елементів синтаксису в початковій школі на компетентнісних засадах	58
ГРАБ М. В. Інтеграція як одна із складових забезпечення якості природничої освіти майбутніх педагогів	60
ДЖАНДА Г. Б. Компоненти наступності професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів на засадах праксеологічного підходу	62
ДІДИК Я.В., ЛІБА О.М. Задачі як засіб розвитку творчого мислення молодших школярів на уроках математики	65
ДОБОШ О. М. Підвищення ефективності освітнього процесу в ЗВО за допомогою робочих зошитів	67
ДОБОШ О. М., КАРАМАНИЧ О.В. Професійна діяльність керівників (менеджерів) закладів освіти в полікультурному освітньому середовищі	69
ДОБОШ О. М., КОНКУС Р.А. Хмарні сервіси GOOGLE в аспекті управління ЗДО	70
ДОБОШ О. М., РУСАНЮК М.В. Технологія проєктування розвитку ЗДО	73
ДОБОШ О. М., СЕМСИЧКО І.В. Медіакомпетентність сучасного педагога як складова професійної компетентності	75
ДОБОШ О. М., ХАЛАН Т.Ю. Підготовка майбутніх вихователів до формування доброзичливості у дітей старшого дошкільного віку: виклики сьогодення	77
ЗУБ Н. Формування комунікативно-компенсаторної компетенції учнів старшої школи на уроках англійської мови	78
ЗЯБЛОВСЬКА Д.Є. Аналіз структури та змісту професійних компетентностей в освітніх програмах підготовки дизайнерів в Україні та Данії	80
ІВАНИЦЬКА О. Formation of intercultural competence of senior school learners in english lessons on the basis of local history material	82
ЙОВБАК А. В., ФЕНЧАК Л.М. Уплив сімейного виховання на формування особистості здобувача початкової освіти	84
КАМПОВ Н.В. Розвиток діалогічного мовлення молодших школярів у системі розвивального навчання на уроках української мови	86
КАС'ЯНЕНКО О.М. Сучасні форми роботи корекційного педагога з батьками дитини з особливими освітніми потребами	88
КАС'ЯНЕНКО О.М., МАТЬОЛА І. В., СЮГАЙ Є. В. Шляхи здійснення індивідуального підходу в процесі розвитку мовлення дошкільників	90
КАЧУР М.М., СТЕПАНОВА Л.П. Професійна підготовка вчителів мистецтва у системі полікультурної освіти	92
КИРИТА В., ФЕНЧАК Л.М. Особливості навчання сучасних школярів через призму теорії поколінь	93
КОБАЛЬ В.І., ЗАГОРОДНЯ Г.В. Мотивація педагогічних працівників ЗДО як функція управління персоналом	95
КОСТИЧ М.В., МИХАЙЛОВА К.В. Пізнавальна активність як прояв інтересу дитини до навколишнього світу	97
КОСТЬ Е. Ю., САМОФАЛ Л. О., ЛАЛАК Н. В. Вплив сім'ї та ЗЗСО на формування моральних цінностей дітей молодшого шкільного віку	99
КУЗЬМА-КАЧУР М.І. Навчальна практика як компонент розвитку творчого мислення здобувачів вищої педагогічної освіти	101
КУЗЬМА О. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості національно-патріотичного виховання у початковій школі	103
КУРТА Я. The use of authentic materials for the formation of english linguistic and socio-cultural competence of secondary school learners	105
ЛАВРЕНОВА М.В. Освітній процес в умовах воєнного стану	107

яка ґрунтується на комплексній подачі спеціально відібраного дидактичного матеріалу, що дозволяє сформувати в молодших школярів належні навички діалогічного спілкування на уроці української мови при виконанні навчальних завдань.

Література

1. Державний стандарт початкової освіти URL : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/KP180087.html
2. Зимульдінова А., Філь Г. Діалог як форма усного мовлення учнів початкових класів. *Початкова школа*. 2014. № 3. С. 37-39.
3. Кирилів В. О. Розвивальне навчання як основа інтелектуального розвитку молодших школярів. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2014. Вип. 35. С. 87-93.
4. Пономарьова К. І. Формування комунікативної компетентності молодших школярів у процесі навчання української мови : посібник. Київ, 2019. 131 с.
5. Розвивальні технології навчання молодших школярів : навч. посіб. / Кондратюк О. М., Лупаренко С. Є. та ін. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. 2011. 224 с.
6. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підручник. Київ : Грамота. 2012. 504 с.

УДК 376.011.3-051:37.06:316.362:[37.011.3-056.36](043.2)

КАС'ЯНЕНКО О.М.
Мукачівський державний університет

СУЧАСНІ ФОРМИ РОБОТИ КОРЕКЦІЙНОГО ПЕДАГОГА З БАТЬКАМИ ДИТИНИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Для запобігання й корекції патологічного формування особистості велике значення має допомога дефектолога у встановленні правильних взаємин батьків з дитиною. Тому робота корекційного педагога з родиною, що виховує дитину з вадами психофізичного розвитку повинна бути спрямована на надання кваліфікованої підтримки батькам; допомогу близьким дорослим у створенні комфортного для розвитку дитини сімейного середовища; формування умов для активної участі батьків у вихованні та навчанні дитини; розвиток адекватних взаємин між дорослими та дітьми тощо.

Робота корекційного педагога з батьками має здійснюватися в двох напрямках: з колективом батьків та індивідуально.

Так, Л. Гурнік зазначає, що в арсеналі дефектологів багато традиційних форм роботи, які наповнені новим змістом: збори батьків, колективні та групові консультації, бесіди, лекції, конференції, батьківський всеобуч. До того ж він має забезпечити диференційований підхід до принципу формування педагогічної культури батьків, врахування їх освітнього рівня, життєвого досвіду та вікових особливостей їхніх дітей [1].

Організуюючи роботу з батьками в системі педагогічного всеобучу, корекційний педагог повинен ставити за мету не тільки озброїти батьків знаннями, але й підвищити їх педагогічну культуру, прискорити процес родинного виховання.

Практика свідчить, що одними з найефективніших форм роботи з батьками є нетрадиційні форми і методи роботи. Серед них – функціонування

консультпунктів з проблем родинного виховання, конференції батьків з обміну досвідом щодо організації раціонального дозвілля дітей [2]. Вони поєднуються з традиційними, такими, як: університети педагогічних знань для батьків, батьківський всеобуч, вечори запитань та відповідей, збори-практикуми, бесіди, дискусійні клуби, клуби батьківського спілкування. Цікавими формами роботи з батьками є проведення конференцій з проблем родинного виховання на засадах народної педагогіки, читацькі конференції за книгами з родинного виховання, огляди новинок літератури.

У сучасній педагогічній науці традиційні форми роботи з батьківською громадськістю вдало доповнюються нетрадиційними формами. Наприклад:

- дерево родоводу (зустріч поколінь, роздуми над проблемами родинного виховання, звернення до народної педагогіки);
- у родинному колі (анкетування батьків, індивідуальна допомога родинам через консультації, практичний показ, зустрічі з лікарями психологами, юристами);
- родинний міст (зустрічі з батьками та обговорення проблем виховання дітей);
- народна світлиця (звернення до народних традицій, формування особистості дитини через природу, спілкування батьків з вихованцями через природу, спільну діяльність батьків, дітей, педагогів);
- альбом-естафета «Як ми відпочиваємо?» (Досвід організації відпочинку в родині);
- дискусійний клуб (обговорення проблем виховання дітей);
- родинна скарбниця (добірка матеріалів з досвіду родинного виховання);
- азбука родинного виховання (обговорення проблем, труднощів виховання дітей у неповних сім'ях, виступи лікарів, юристів, психологів, педагогів, надання батькам індивідуальної допомоги);
- дні довіри (у визначені дні педагоги, лікарі, психологи ведуть прийоми батьків і консультують їх з проблем виховання) [2].

Для підвищення педагогічної компетентності батьків дітей раннього віку необхідно використовувати сучасні методи спілкування з ними (рольове програвання проблемних задач сімейного виховання, моделювання способів батьківської поведінки, обмін досвідом сімейного виховання). Вони дають можливість батькам стати активними дослідниками власної поведінки, отримати досвід нового бачення звичних способів впливу на дитину. На противагу суто вербальній інформації, яка традиційно складає зміст зустрічей з батьками, важливим змістовним компонентом спілкування з батьками мають стати практичні дії з ігровими завданнями чи ситуаціями, ігровим предметом чи образом, малюнком. Сучасні дослідження доводять, що ігрове спілкування з батьками – ефективний засіб оволодіння ними «мовою гри» і є засобом профілактики батьківської авторитарності. Тому саме ігровий метод спілкування дефектолога з батьками має стати пріоритетним [3].

Таким чином, існує багато традиційних і нетрадиційних форм роботи корекційного педагога з батьками, що виховують дитину з відхиленнями в

розвитку. Серед сучасних видів можна виділити такі: дерево родоводу, анкетування батьків, індивідуальна допомога родинам через консультації, практичний показ, зустрічі з лікарями психологами, родинний міст, народна світлиця, альбом-естафета «Як ми відпочиваємо?», дискусійний клуб, родинна скарбниця, азбука родинного виховання, дні довіри тощо.

Література

1. Гудонис В. Спеціальна сімейна педагогіка. Сімейне виховання дітей з відхиленнями у розвитку Навч. посіб. для студентів вузів. В. Гудонис, М. Баркаускайте; Під ред. В.І. Селіверстова; О.А. Денисової, Л.М. Кобриної. М.: ВЛАДАС, 2009. 230 с.
2. Гурнік Л. Вчимо батьків мистецтву виховання. *Дитячий садок*. 2004. №39. С. 8.
3. Кас'яненко, О. М. Особливості співпраці освітніх закладів та сім'ї у вихованні дитини з особливими потребами. *Вісник Черкаського університету. Серія "Педагогічні науки"*. Черкаси, 2017. №11. С.41-46.

УДК 373.2.091.31-059.1:373.2.011.3-053.4:81'233(043.2)

КАС'ЯНЕНКО О.М., МАТЬОЛА І. В., СЮГАЙ Є. В.
Мукачівський державний університет

ШЛЯХИ ЗДІЙСНЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ В ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ

Мовлення дітей – одна зі стрижневих проблем дошкільної педагогіки. Її актуальність обумовлена пріоритетними напрямками Національної доктрини розвитку освіти України в ХХІ столітті. Однією з найважливіших проблем становлення особистості дитини є розвиток її розмовного, живого мовлення, наповненого емоційним змістом. Сьогодні впровадження загальної автоматизації і комп'ютеризації збіднює мовлення дитини. У ситуації, що склалася, заповнити дефіцит емоційного й виразного мовлення дитини може допомогти залучення дітей з дошкільного віку до творів мистецтва.

Питанням індивідуального підходу займалися провідні вчені О.В. Запорожець, Г.С. Костюк, В.К. Котирло, Д.Б. Ельконін, та інші. Так, Г.С. Костюк розглядає індивідуальний підхід, як складову методики навчальної діяльності. Також, автор переконує, що не можна не враховувати індивідуальну своєрідність кожної дитини і орієнтуватися на середнього вихованця, не звертати увагу на труднощі, які виникають під час навчання. Але разом із тим наголошується на тому, що не можна індивідуальний підхід зводити до пристосування навчання до індивідуальних особливостей дітей дошкільного віку, відповідно їх скеровувати, забезпечувати максимальний розвиток нахилів, здібностей [2].

Провідним принципом розвитку індивідуальності вважається принцип індивідуального підходу, сутність якого полягає у врахуванні та вивченні індивідуальних відмінностей дітей. В усіх педагогічних посібниках підкреслюється значення двох принципів: урахування вікових особливостей і здійснення виховання на основі індивідуального підходу. Психолого-педагогічні дослідження останніх десятиліть показали, що найважливіше значення має не стільки знання вихователем віку та індивідуальних особливостей, скільки

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>